

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 03.11.2009

Ufuk URAS
İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin, aşıların dünyada yaygın olarak kullanılmaya başlanmasından itibaren çiçek ve kuduz aşısı ile başlayarak verem, boğmaca, difteri, tetanoz, tifo, tifüs ve kolera gibi aşıları üretip uygulayan ve tüm bu hastalıklarla mücadelede büyük başarı kazanmış bir ülke olduğu biliniyor.

Dünyada gelişmiş ülkelere ek olarak Brezilya, Arjantin, Küba, Çin, Hindistan, Pakistan, Endonezya, Tayland, Meksika ve Güney Kore gibi ülkelerin yakın geçmişte birçok aşıda kendi üretimlerine başladıkları biliniyor. Gelişmekte olan bu ülkelerin aynı zamanda aşı üretimlerini geliştirerek dünya pazarında yer alma stratejileri yönünde de ciddi çalışmalar yürüttükleri görülüyor. Halk sağlığını tehdit eden son domuz gribi salgını ile yeniden gündeme gelen aşı üretimi konusunda Türkiye'nin dışa bağımlı konumu sürdürülüyor.

1- Hükümetinizin ve Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de insan ve veteriner aşılarının üretimine dair bir planı ve stratejisi var mıdır?

2- Osmanlı ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında sürdürülen insan aşısı üretiminin son yıllarda kademeli olarak durdurulduğu biliniyor. 1996 yılında difteri-boğmaca-tetanoz, 1998 yılında da BCG aşısı üretiminin durdurulması ile bu süreç sona ermiştir. Hükümetinizin 7 yıllık icraat döneminde de kamusal aşı üretimine yönelik bir adım atılmamıştır, bunun gerekçeleri nelerdir? Sağlık Bakanlığı, Türkiye'de teknolojik yenilemenin yapılamadığı için aşı üretiminin durdurulduğunu açıklıyor. Teknolojik yenileme hükümetin görevleri arasında değil midir?

3- Türkiye son 20 yılda toplamda kaç milyon dolarlık aşı harcaması yapmıştır? Son 20 yılda, yıllık olarak hangi aşı için ne kadar harcama yapılmıştır? Hükümetinizin 7 yıllık iktidarı döneminde, hangi aşı şirketlerine ne kadar ödeme yapılmıştır?

4- Türkiye'de kullanılan bakteriyel (insan) aşıların üretimini yapacak bir tesisin maliyeti ne kadardır? Bu konuda Sağlık Bakanlığı'nın bir çalışması var mıdır? Yoksa, neden yapılmıyor? Aynı şekilde, Türkiye'de kullanılan viral (insan) aşıların üretimini yapacak bir tesisin maliyeti ne kadardır? Buna dair Sağlık Bakanlığı'nın bir çalışması var mıdır? Yoksa, neden yapılmıyor?

5- Basında yer alan haberlerde, Sağlık Bakanlığı aşı takvimindeki difteri, boğmaca, tetanoz, çocuk felci ve menenjitte karşı 5'li aşının etiketlenmesi, paketlenmesi ve dolumunun Türkiye'de yapılacağı yer almıştır? Bu bilgi doğru mudur? Türkiye neden üretim yerine, yüksek teknoloji gerektirmeyen dolumu tercih ediyor?

6- Sağlık Bakanlığı tarafından aşı üretiminin maliyetinin, aşı satın almaktan daha pahalı olduğu dile getiriliyor. Ayrıca Türkiye nüfusunun aşı üretimi için düşük olduğu da söyleniyor. 11 milyon nüfusa sahip Küba, tüm insan aşılarını kendisi üretiyor. Türkiye'nin aşı üretimine geçiş konusunda ekonomik ve teknolojik olarak Küba'ya göre hangi dezavantajları bulunuyor?

7- Türkiye'de gribe yol açan influenza virüsüne, domuz gribine yol açan H1N1 suşuna, kuş gribine sebep olan H5N1 suşuna ve her yaz ölümlere ve toplumsal korkuya yol açan 'kırım kongo kanamalı hastalığına' karşı bir aşı geliştirme çalışmanız bulunuyor mu? Varsa hangi araştırma merkezlerinde yapılıyor ve ne kadar mali kaynakla sürdürülüyor? Yoksa, olmamasının gerekçeleri nelerdir?

8- Türkiye'de hangi viral ve bakteriyel hastalıklara karşı aşı araştırması yapılıyor? Bu araştırmalara kamu desteği nedir?

9- Bakanlığın halen rutin aşılama programında bulunan Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak, Çocuk Felci, Hepatit B, Konjuge Pnömonokok, Hemofilus İnfluenza tip aşılarının Türkiye'de hiç üretilmediği tarafınızdan belirtiliyor. Rutin aşılama programında olan ve sürekli ihtiyaç duyduğumuz bu aşıların üretilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

10- Bilindiği üzere dünyanın farklı coğrafyalarında aynı bakterinin veya virüsün farklı suşları (strain) bulunuyor. Aşı üreten özel şirketlerin önceliği, Kuzey Amerika ve/veya Avrupa'da yaygın suşların aşısının yapılmasıdır. Türkiye ise Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar ile doğrudan ilişkisinden ötürü farklı suşlara sahiptir. Bakanlığınız satın alınan aşıların Türkiye'ye suş (strain) olarak uygunluğunu hangi mekanizmalarla kontrol ediyor? Bu mekanizma tüm aşılar için geçerli midir?

11- Her yıl üniversitelerimizin Biyoloji, Moleküler Biyoloji, Biyokimya, Biyomühendislik, Kimya Mühendisliği bölümlerinden ve Eczacılık, Veterinerlik, Tıp Fakültelerinden, aşı araştırma, geliştirme ve üretim aşamasında çalışabilecek binlerce genç mezun oluyor. Bu gençlerimizin önemli bir kısmı işsiz kalıyor, bir kısmı ise beyin göçü kapsamında yurt dışında çalışıyor. Sağlık Bakanlığı bu yeni nesilleri aşı üretimi konusunda yetersiz mi buluyor? Kurulacak olan bir 'Aşı Araştırma, Geliştirme ve Üretim Merkezi'nin istihdama sağlayacağı katkı tarafınızdan görülmekte midir?

12- Manisa Tavuk Aşıları Üretim ve Tavuk Hastalıkları Araştırma Enstitüsü, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından kapatılmıştır. Kuş gribi hastalığı ile kapatılan bu enstitünün insan sağlığı açısından önemi tekrar ortaya çıkmıştır. Hükümetinizin bu Enstitüyü kapatma gerekçeleri nelerdir? Sağlık Bakanlığı'nın bu konuda ki yaklaşımı nasıldır?